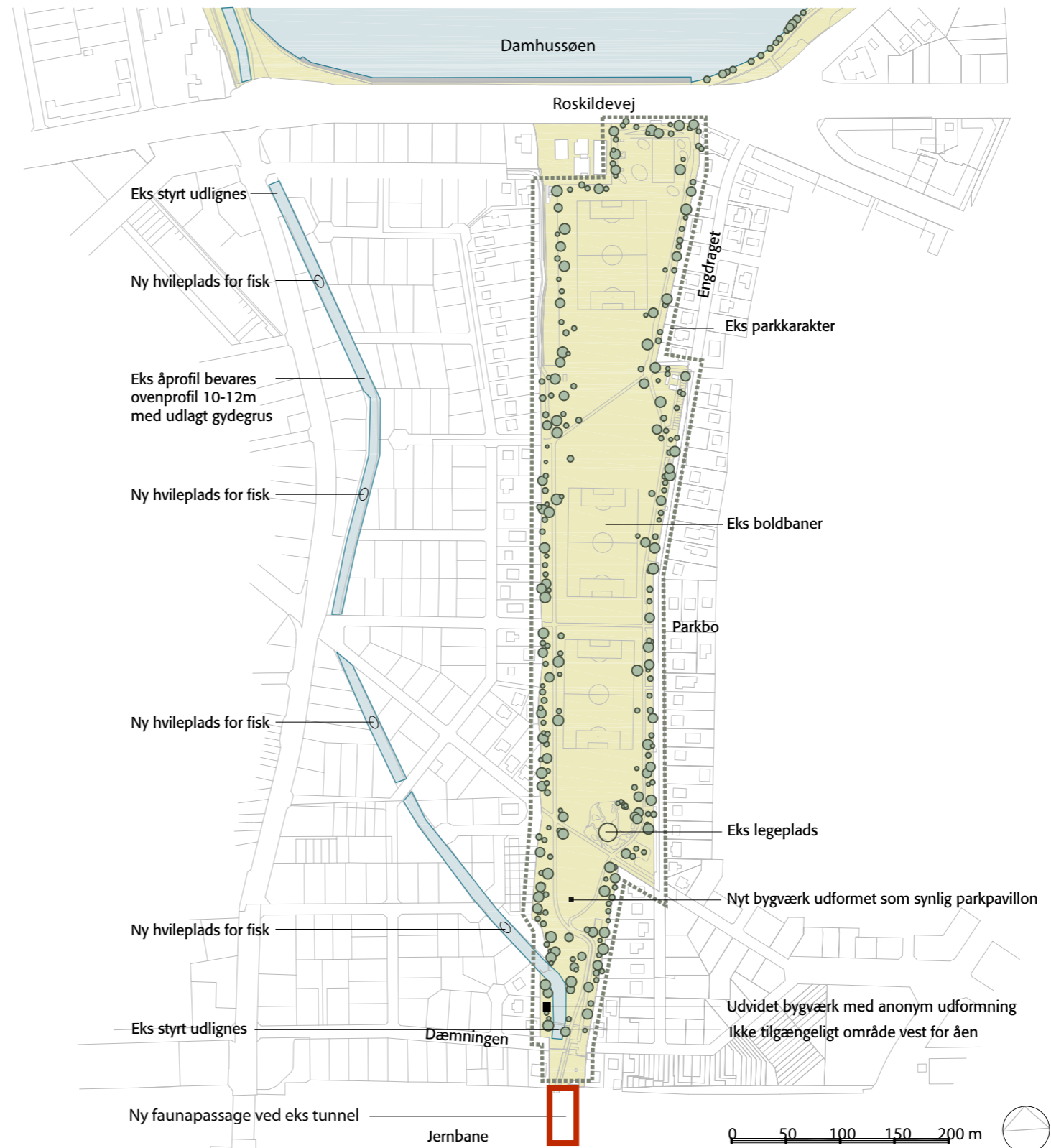

4. Vigerslevparken, mellem Roskildevej og jernbanen

OVERSIGTSPLAN

VAND

Å

Harrestrup Å er på denne delstrækning beliggende nærmest utilgængeligt i et meget smalt forløb i parcelhuskvarteret mellem Hvidovrevej og Damhusdalen. Tilmed er Harrestrup Å beliggende meget dybt under terrænen, og er ikke en integreret del af parcelhushaverne. Strækningen af Harrestrup Å er her ca. 900 m, hvor hovedparten af strækningen har en oven bredde på 10-12 m og er generelt er fuldstændig utilgængelig for offentligheden på grund af forløbet gennem parcelhushaverne. Der er enkelte steder ved åens krydsninger af villaveje, hvor åen er synlig. Med også her er åen i hovedparten af året "usynlig" gemt bag hegn, buske og træer. Harrestrup Å har endvidere på strækningen en indsnævring af bundbredden i forhold til de øvrige strækninger, og bundbredden ses således at være omkring 1,5 m.

På strækningen findes der en række mindre hydrauliske styrt, hvor en del af åens fald er bundet til – bl.a. umiddelbart nedstrøms Roskildevej og umiddelbart opstrøms for Banedæmningen ved Hvidovre Station. Samtidig er det den enkelte strækning, hvor der er de vandløbsmæssige bedste gennemsnitlige faldforhold i Harrestrup Å med op ca. 3 ‰ fald. Der er tidligere fremsat en række forskellige overordnede skitsemæssige forslag til at flytte det nuværende tracé til en placering gennem den nordlige del af Vigerslevparken. En flytning vil kræve, at der etableres en ny underføring af Harrestrup Å ved Roskildevej, såfremt man i fremtiden vil forbedre de afvandingsmæssige forhold ved ekstremhændelser. Der er i første omgang ikke afsat økonomi hertil, hvorfor der i helhedsplanen arbejdes med en restaurering af/løsning i det eksisterende tracé.

Med udgangspunkt i det eksisterende tracé etableres der på denne strækning et så varierende profil som muligt. Det vil sige at den flisebelagte bund og skrånninger erstattes med sten- og grusmaterialer i forskellige størrelser. Det anbefales at der, med undtagelse af mindre kortere strækninger, udlægges sten i en størrelse, som sikrer at det nuværende forløb ikke flytter sig. Oven på stenunderlaget udlægges der grus i en størrelse, der er optimal i forhold til gydning for ørreden. På strækninger uden sten i bunden etableres der rolige partier, der kan fungere som hvileplads og ophold for fisk og fauna. Ligeledes med henblik på at sikre at det nuværende forløb ikke bevæger sig, så anbefales det, at de eksisterende skrånninger flades så meget ud som det er muligt i forhold til de eksisterende matrikelgrænser.

Med henblik på at skabe kontinuitet – fri bevægelse for fisk og fauna – fjernes de eksisterende styrtfald, og det samlede fald udlignes mellem det eksisterende styrt ved Kongeslusen og nedstrøms til nedenfor styrtet inden Banedæmningen ved Hvidovre station.

På delstrækningen fra Roskildevej og nedstrøms til Banedæmningen ved Hvidovre station vil der i den fremtidige Harrestrup Å være et bundlinje fald på gennemsnitlig ca. 5 ‰, hvilket vil være optimale forhold for eksempelvis etablering af gydebanker for ørreden.

Ved at bevare det nuværende forløb vil der dels være mulighed for at der kan foretages en tilslutning af Grøndalsåen via et åbent og nyt vandløb gennem den nordlige del af Vigerslevparken, og der vil dels være mulighed for at flytte Harrestrup Å til den nordlige del af Vigerslevparken, såfremt der på et senere tidspunkt er økonomi hertil.

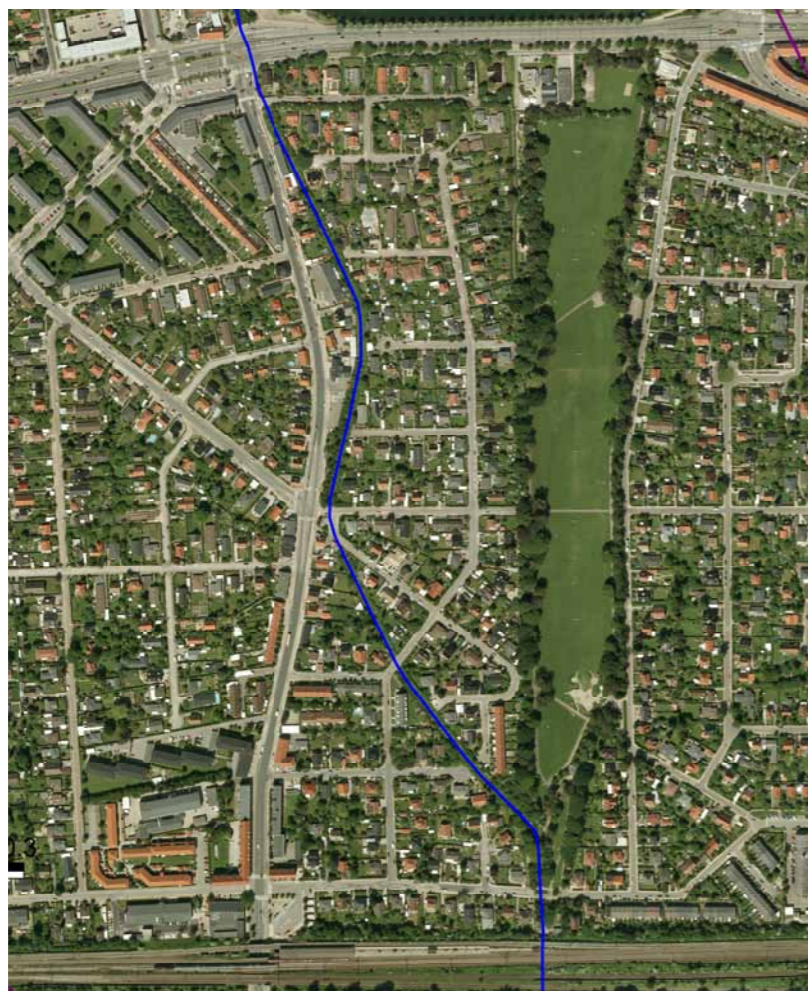
Regnvand

Københavns Kommunes og Hvidovre Kommunes planlagte bassinledninger langs åen gennem store dele af Vigerslevparken forudsætter, at det nuværende kloakeringsprincip i store træk bibeholdes i oplandene til de to ledninger. Det betyder, at HOFOR ikke planlægger at fraseparere regnvand i disse oplande, hvilket dog ikke udelukker at regnvandet kan håndteres lokalt i mindre delområder.

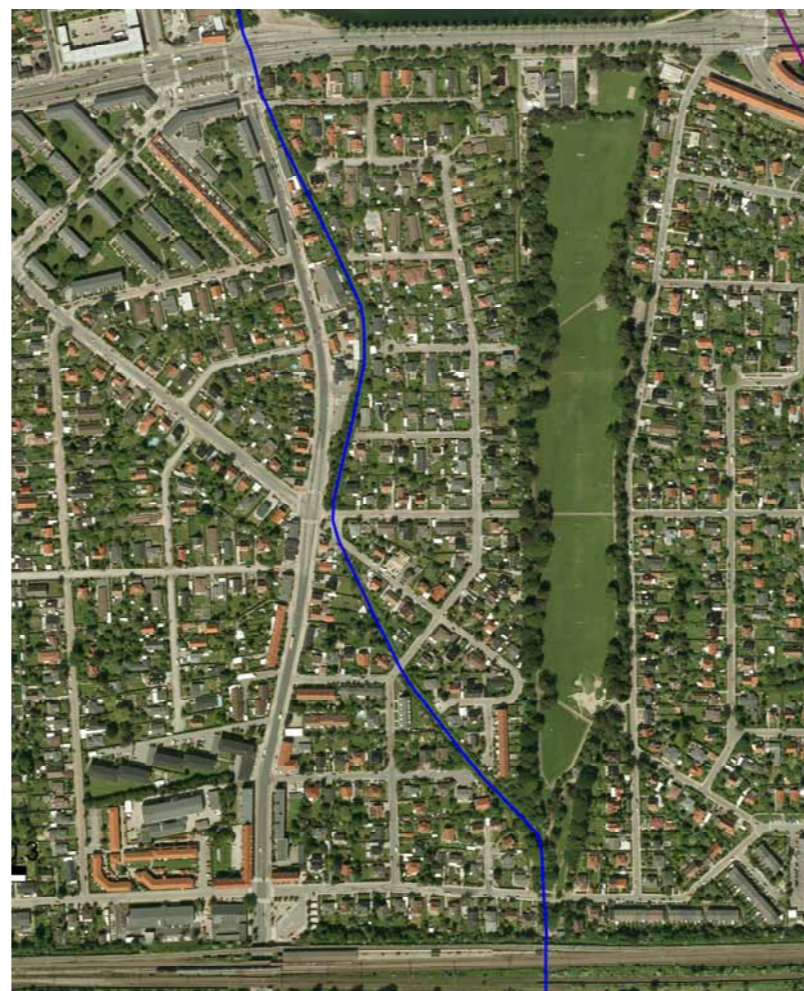
4. Vigerslevparken, mellem Roskildevej og jernbanen

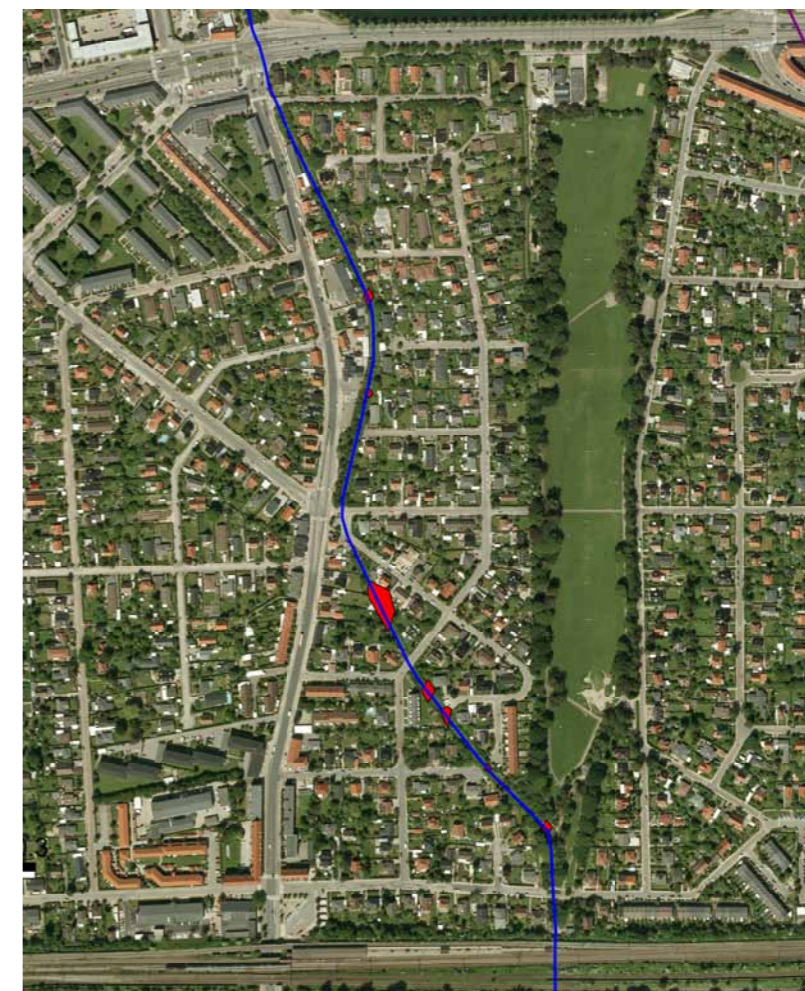
VAND

Sommermedian afstrømning

Årsmedian afstrømning

Median maksimum afstrømning

Signaturforklaring

Afvandingsforhold - afstand til grundvand

	Vanddækket, < 0 m
	Sump, 0,25 m til 0,00 m
	Våd eng, 0,50 m til 0,25 m
	Fugtig eng, 0,75 m til 0,50 m
	Tør eng, 0,75 m til 1,00 m

Spildevand

Der er to fælleskommunale overløb samt et overløb til Harrestrup Å fra Rødovre Kommunes kloak på strækningen mellem Roskildevej og Banedæmningen ved Hvidovre station.

Lige syd for Roskildevej ligger et overløbsbygværk, der meget sjældent giver overløb til åen. Der er dog ikke planer om at lukke bygværket, da det for meget kraftige skybrud sikrer det bagvedliggende opland mod oversvømmelser.

Ved krydset mellem Hvidovrevej og Randrupvej i Rødovre ligger et overløbsbygværk, der aflaster ca. 1.000 m³ og én gang årligt. Udløbet bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

I Vigerslevparken nord for Dæmningen er der overløb fra de fælleskommunale ledninger via et bygværk, der aflaster ca. 50.000 m³ og 15 gange årligt. Yderligere to overløbsbygværker aflaster henholdsvis 3.000 og 25.000 m³ til Harrestrup Å via en åben rende. Når kloaksystemet langs Harrestrup Å udbygges, vil disse overløb blive tilsluttet en ny, dybtliggende bassinledning, der strækker sig fra Dæmningen i nord til Renseanlæg Harrestrup Å ved Gl. Køge Landevej i syd. I forbindelse med denne tilslutning og anlægget af bassinledningen vil der være betydelige anlægsarbejder i Vigerslevparken umiddelbart nord for Dæmningen.

Klimatilpasning

De tre overløbsbygværker nord for Dæmningen udleder meget store vandmængder til Harrestrup Å, når kloaksystemet er overbelastet på grund af skybrud. Under de nuværende forhold ledes der op til 15 m³/s til Harrestrup Å i de mest ekstreme situationer, og de medvirker derfor i høj grad til de oversvømmelser, der fra tid til anden opleves i Vigerslevparken og de tilstødende områder.

I forbindelse med etableringen af bassinledningen, vil de tre eksisterende overløbsbygværker blive tilsluttet den nye bassinledning på Københavns side af åen og blive erstattet af et enkelt overløb i den nordlige ende af bassinet. Dette overløb vil i meget sjældne tilfælde udlede op til knap 2 m³/s til åen, hvilket er en markant reduktion i forhold til de eksisterende overløb. Bassinledningen og lukningen af overløbene er således en væsentlig del af klimasikringen af åen og de tilstødende arealer, da de store skybrud forventes at forekomme hyppigere i takt med at klimaet ændrer sig.

Afvandingsmæssige konsekvenser

På denne strækning forløber åen snævert igennem et parcelhuskvarter, og det er vigtigt at sikre en tilstrækkelig kapacitet, så der ikke sker oversvømmelser. Det gennemsnitlige fremtidige fald i vandløbet er på knap 5 ‰, og når fliserne er fjernet, er der en erosionsrisiko. Denne erosionsrisiko imødekommes ved at eksisterende forholdsvis stejle skråninger flades ud så meget som muligt i forhold til de eksisterende matrikelgrænser og der udlægges stenmateriale i bunden og på siderne af Harrestrup Å.

Ved medianmaksimum vandføringer er der et mindre område tæt langs vandløbet, som kan karakteriseres som tør eng. Under både årsmedian- og sommermedian vandføringer ligger vandspejlet dybere end 1 meter.

Terrænet i den nordlige del af Vigerslevparken – øst for åen – er ganske lavt, og der kan være perioder med våde forhold i parken, men det hidrører ikke fra vand fra Harrestrup Å.

4. Vigerslevparken, mellem Roskildevej og jernbanen

UDVIKLINGSPLAN

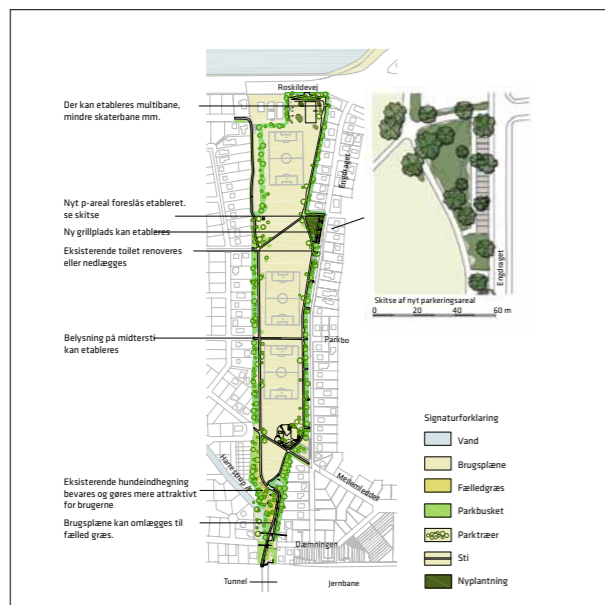
NATUR

RUM

Trafikdiagram - Eksisterende forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Fremtidige forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Biotop

Harrestrup Å løber på strækningen fra Roskildevej til Banedæmningen i en meget smal korridor, hvor bebyggelsen er meget tæt på åen. Dette tillader ikke væsentlige ændringer udover en fjernelse af fliserne i Harrestrup Å og en udlægning af grus og sten. Den smalle korridor er ikke en særlig varieret biotop, men den relativt tætte busk- og træbevoksning vil dog skabe en vis mængde nicher, men bør udtyndes for ikke at dække vandløbet i samme grad som nu. Harrestrup Å vil dog på strækningen stadig tjene som en væsentlig spredningskorridor til de øvrige dele af vandløbet.

Dyr

Harrestrup Å har på grund af de dårlige fysiske forhold og den ringe vandkvalitet en ringe og ensformig smådyrsfauna. En fjernelse af fliserne og udlægning af sten og grus vil kunne forbedre dette. Delstrækningen har et relativt stort fald hvorfor der udlægges gydegrus på hele strækningen som vil kunne fungere som både gyde- og opvækstområde for ørred. Da der ikke kan skabes et meget varieret forløb på strækningen vil en stor del af den fremtidige ørredyngel kunne trække nedstrøms til mere velegnede opvækstområder. Udligningen af de eksisterende styrt ved bl.a. Kongeslusen og Banedæmningen vil medvirke til at skabe fri faunapassage til de opstrøms liggende strækninger af Harrestrup Å.

Den tætte busk- og træbevoksning vil i lighed med nu kunne huse en varieret population af mindre fugle.

Planter

På grund af den tætte vegetation vil der kun i mindre grad være basis for en opvækst af vandplanter på denne strækning af Harrestrup Å på grund af skyggepåvirkningen, men ved udtynding kan der være basis for vandplanter. Der vil ikke ske nogen ændringer i floraen omkring vandløbet.

Park

På det meste af denne delstrækning er det ikke muligt at åbne op for åen, der er beliggende i et dybt og smalt tracé fuldstændigt utilgængeligt mellem parcelhushaverne.

I forbindelse med anlæg af bassinledningen i Vigerslevparken sker der flere ændringer i den sydlige ende af delstrækning. Umiddelbart nord for Dæmningen udvides det eksisterende bygværk på den vestlige og utilgængelige side af åen. Bygværket får en stilfærdig og anonym udformning og omgives mod nord og syd af buskads og nyplantede træer. På det korte stykke af åen i Vigerslevparken udvides åens profil mod øst for at sikre kapaciteten i åen som dermed også bliver en mere tilgængelig og synlig del af parken fra hovedstien.

Den eksisterende tørre overløbsrende øst for åen bliver overflødig og fjernes sammen med et eksisterende bygværk. Der opføres et nyt bygværk længere mod vest i form af en mindre servicebygning på 4,5m x 4,5m og 4m i højden. Bygværket står henover et underjordisk anlæg med en diameter på 16m som har et antal dæksler hævet 20cm op over fremtidigt terræn som hæves med op til 0,5m over det eksisterende terræn. Det nye bygværk får en meget synlig placering midt i det smalle og langstrakte parkrum. Det foreslås at udforme bygværket som et smukt og synligt anlæg med en arkitektonisk bearbejdet pavillon som kan få en naturlig funktion i parken.

Byrum

Der hvor åen møder de tilstødende gaderum foreslås det at fjerne tæt buskbeplantning så åen bliver synlig og at erstatte de nedslidte trådhegn med et værn med et fælles design for hele Harrestrup Å forløbet.

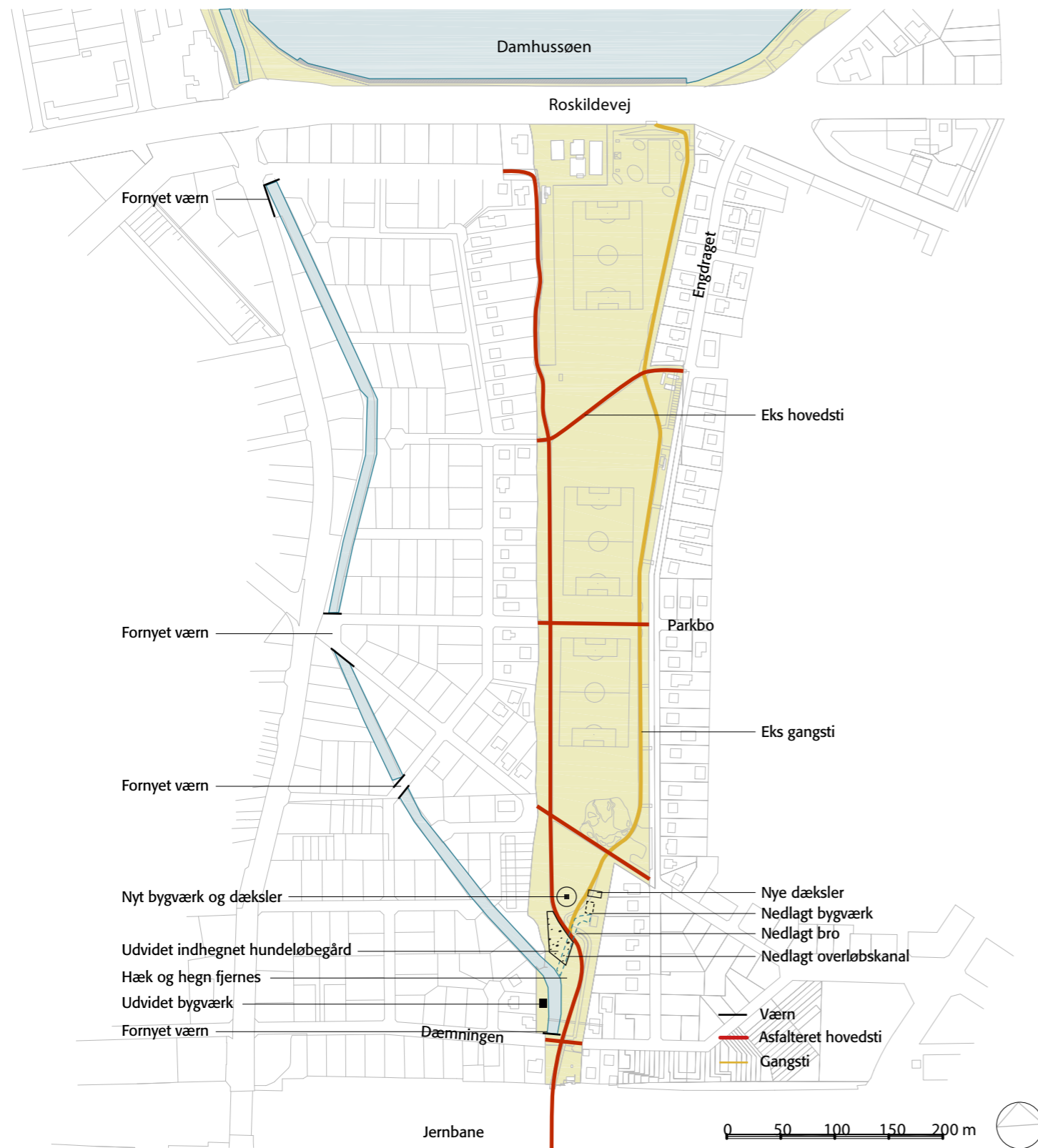
Forbindelser

Med nedlæggelsen og opfyldningen af den tørre overløbsrende fjernes også stibroen og stiens forløb kan udjævnnes i et mere synligt og tilgængeligt forløb.

Aktivitet

Det foreslås at give det nye bygværk en dobbelt anvendelse som et rekreativt anlæg med en funktion, eventuelt som en pavillon der kan give læ i regnvej. Den cirkulære flade omkring pavillonen med en diameter på 16m som ligger over det underjordiske bygværk kan udformes som en fast belagt opholdsplads eller picknickområde og de hævdede dæksler kan omdannes til siddeplinte.

TRAFIKDIAGRAM

FORMIDLING

Synlighed

For at synliggøre Harrestrup Ås forløb på denne opbrudte del af strækning foreslås det at arbejde med en formidling af forløbet eksempelvis ved tegne forløbet op på gadebelægningerne, opstille informationsstandere eller ved at bruge andre enkle fysiske markører som vil gøre det lettere at opleve åens sammenhængende forløb.

5a. Vigerslevparken, mellem jernbanen og Vigerslev allé

OVERSIGTSPLAN

- Ny krydsning af åen
- Udvidet bygværk med anonym udformning
- Udplantning af vandstjerne
- Ny krydsning af åen
- Nyt bredere åprofil
- Udplantning af vandstjerne
- Hæk og hegn fjernes

Ophold ved vandet på ny terraseret kant

- Hæk og hegn fjernes
- Udplantning af vandstjerne

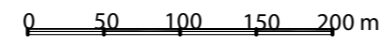
- Ophold ved vandet på ny træbro
- Ny krydsning af åen

- Nyt bygværk udformet som synlig parkpavillon
- Udplantning af vandstjerne

- Hæk og hegn fjernes
- Udplantning af vandstjerne

Nyt åprofil med ovenbredde 10-40m

Mulighed for udvidelse af Å profil

Ny mere lysåben engkarakter

Lysning i beplantning på tværs af parken

Bro og stikrydsning markeret med nyt værn og evt i belægning

Eks parkkarakter med nye områder med fælledgræs

Eks legeplads

Naturpræget tøjeng med høje græsser

Eks brugsplæne med boldspil

Ny hovedsti på lav dæmning integreret i terræn

Eks åben parkkant langs Vigerslev Allé

VAND

Å

Harrestrup Å krydser Banedæmningen ved Hvidovre station i en relativ lang og mørk underføring på ca. 135 m. Harrestrup Å er på denne delstrækning i Vigerslevparken ned til Vigerslev Allé beliggende mere terrænnært end på opstrøms liggende strækninger, og således er vandspejlet "kun" mellem 2 og 2,5 m under det omgivende terræn. Harrestrup Å er generelt beliggende langs den vestlige side af Vigerslevparken, der på de øverste ca. 400 m ned til krydsningen med Landlystvej er relativ smal (40 m), mens parken er bredere (70-130 m) mellem Landlystvej og Vigerslev Allé. Den samlede længdemæssige udstrækning af Harrestrup Å er her ca. 1.300 m og åen er på store dele mere eller mindre usynlig og utilgængelig på grund af hegn, buske og træer. Der er dog enkelte steder hvor åen bliver synlig, specielt ved Vigerslev Allé. Harrestrup Å er generelt ca. 4 m bred i bunden, og den er langsomt flydende med et ringe fald. Endvidere er bundkoten i Harrestrup Å på den nederste del af strækningen beliggende omkring og under kote 0.

Med baggrund i ovenstående foreslås der på strækningen fra umiddelbart nedstrøms Banedæmningen til Vigerslev Allé et dobbeltprofil med udgangspunkt i den nuværende placering i den vestlige del af Vigerslevparken. Dobbeltprofil betyder at der kan føres vand i to forskellige niveauer i tværsnittet – bund og 1. banket – inden oversvømmelse på terræn. Et dobbeltprofil kan tilgodese ønsket om et mere terrænnært vandløb som en integreret del af parken og samtidig bevares et stort tværsnit til afledning af vand under store afstrømninger fra oplandet.

Den nuværende flisebelagte bund erstattes på hele strækningen med "naturligt" bundsubstrat bestående af grus, sten og råjorden under fliserne. Dette vil give det nødvendige underlag for etablering af vådbundsflora og skabe levesteder for fisk og smådyr. Med henblik på at skabe en bedre kontakt mellem stierne/parken og vandløbet anbefales der en udtynding af den nuværende busk- og træbeplantning langs den østlige brink, der samtidig flades mere ud i forhold til terræn mod øst i Vigerslevparken.

Dobbeltprofilen består i et bundprofil, der generelt varierer mellem 0,5 og 1 m i bundbredden og med en dybde på ca. 0,8 m. Bundprofilen opbygges med udgangspunkt fra bunden i det eksisterende flisebelagte vandløb, og der vil således ske en indsnævring af det eksisterende bundprofil fra den nuværende bredde på ca. 4 m til ovennævnte 0,5 – 1 m. I dette profil vil der altid løbe vand, og der vil være tilstrækkelig vanddybde for fisk og smådyrsfauna i selv nedbørsfattige perioder.

Herefter vil der være et profil bestående af 1. banket, hvor bundbredden generelt øges til mellem 5 og 5,5 m, og hvor det nederste bundprofil kan slynge sig svagt indenfor og dermed skabe en så stor fysisk variation som det er muligt. Dette vil være til gavn for dels vandløbets selvrensende effekt og for dels at skabe skjulesteder for vandløbsfaunaen. Afstanden mellem slyngningerne vil variere, således der kan gives mulighed for at åens mindste profil kan bevæge sig indenfor rammerne af det andet profil. Hermed kan der skabes underskårne brinker, der kan fungere som skjulesteder for fisk. På den 1. banket vil der kunne etableres en vådbundsflora, da der generelt vil være sumpforhold og til tider "sjapvand" på banketten. Det er dog væsentligt at understrege, at det af hensyn til at sikre en tilstrækkelig vandafledning under ekstremhændelser vil være nødvendigt med vedligeholdelse af banketten.

På den nederste del af strækningen umiddelbart før åens underføring ved Vigerslev Allé er terrænet i den østlige del af parken generelt lavere beliggende. På denne strækning anbefales det, at den eksisterende hovedcykelsti flyttes og etableres højere mod øst, hvorved der gives plads til at Harrestrup Å kan bredes ud i en mini ådal.

På delstrækningen fra Banedæmningen til Vigerslev Allé vil der i den fremtidige Harrestrup Å være et bundlinje fald på mellem 0,3 og 0,5 ‰.

Den eksisterende meget lange underføring af Harrestrup Å ved Hvidovre station kan være en begrænset faktor for fisk og faunens frie bevægelse i op- og nedstrøms retning, og den udgør en fuldstændig barriere for dyrelivets bevægelse mellem parkområderne. Da vandløbet er direkte beliggende under den eksisterende tunnel for cyklister og fodgængere, kan det overvejes at åbne ned til vandløbet for at skabe lys og forbedre mulighederne for den "våde" faunapassage. Samtidig kan en mindre del af det eksisterende tværsnit af Harrestrup Å under Dæmningen inddrages som "tør" faunapassage. Ved større afstrømninger – eksempelvis over medianmaksimum vil der dog være behov for et så stort tværsnit som det er muligt, hvorfor en banket til "tør" faunapassage skal være begrænset i både bredden og højden, eksempelvis 0,5 m bred og 0,5 m over eksisterende bund. Det vurderes i første omgang af økonomiske hensyn ikke muligt at etablere en helt ny underføring af Harrestrup Å under Banedæmningen.

Regnvand

I Hvidovre Kommune er der tre regnvandsudløb til åen, der ligger umiddelbart syd for Banedæmningen, syd for Holmelundsvej og ved Landlystvej. HOFORs planlagte bassinledninger langs åen forudsætter, at det nuværende kloakeringsprincip i store træk bibeholdes i oplandene til de to ledninger. Det betyder, at HOFOR ikke planlægger at fraseparere regnvand i disse oplande, hvilket dog ikke udelukker at regnvandet kan håndteres lokalt i mindre delområder.

Spildevand

På begge sider af åen er der en række udløb fra overløbsbygværker i Københavns Kommune og Hvidovre Kommune. Der sker overløb fra bygværkerne meget hyppigt, og på årsbasis udledes der store mængder fortyndet spildevand på denne strækning af åen. Således udledes der ca. 160.000 m³ om året fra Københavns overløb, mens Hvidovre udleder knap 60.000 m³/år på strækningen mellem Banedæmningen og Vigerslev Allé. Efter bassinledninger på begge sider af åen er anlagt, vil aflastninger til åen reduceres til 500 m³ og 2000 m³ årligt fra henholdsvis Hvidovre og København. Udløbene bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

Generelt gælder det for overløbene til denne strækning af åen, at de aflaster via udløbsledninger og der ligger derfor ingen større bygværker i åbrinkerne. Selve overløbsbygværkerne på Københavnsiden er placeret ved Hvidovre Station, Kamhusene, Sandhusvej, Skyttegårdsvej, Landlystvej, Lykkebovej, Heldbovej, Gårdstedet og Vigerslev Allé. På Hvidovresiden ligger overløbene ved Holmelundsvej, Hvidovre Allé, Hvidovregade, Sønderkærhave og Vigerslev Allé.

Ved Hvidovres overløbsbygværk nær Hvidovregade, krydser åen af en fritliggende ø800-ledning, der forbinder afløbssystemerne på begge sider af åen.

Klimatilpasning

I forbindelse med etableringen af bassinledninger på begge sider af åen, bliver de maksimale vandføringer fra overløbene til åen kraftigt reduceret. Dette vil også reducere risikoen for oversvømmelser i området betragteligt. Bassinledningen og lukningen af overløbene er således en væsentlig del af klimasikringen af åen og de tilstødende arealer, da de store skybrud forventes at forekomme hyppigere i takt med at klimaet ændrer sig.

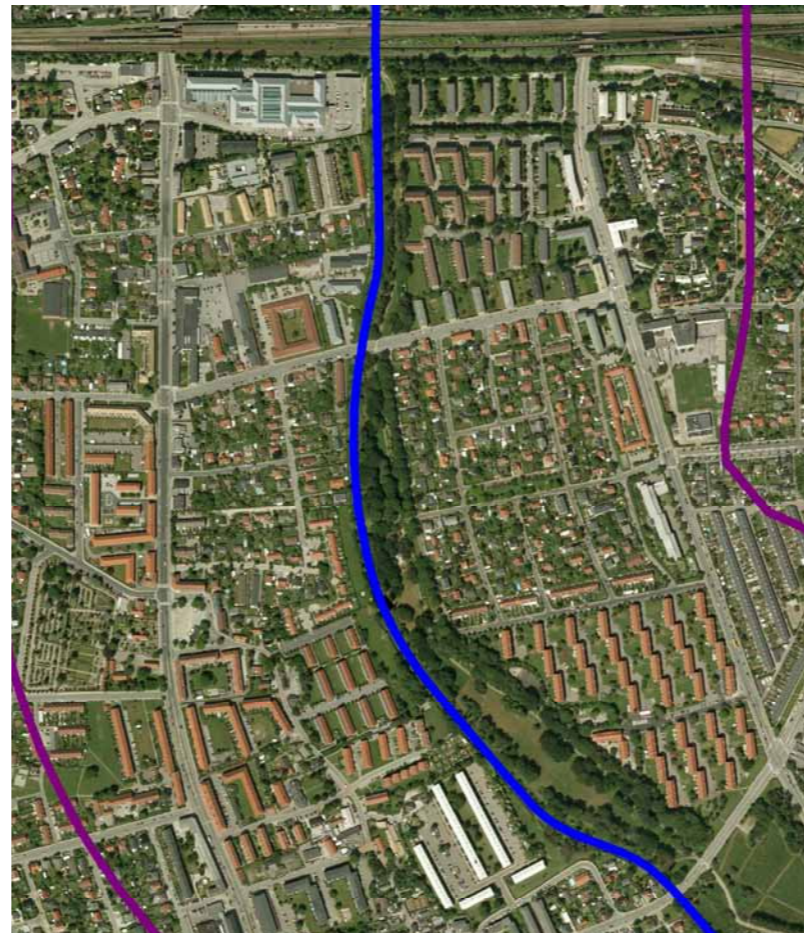
5a. Vigerslevparken, mellem jernbanen og Vigerslev allé

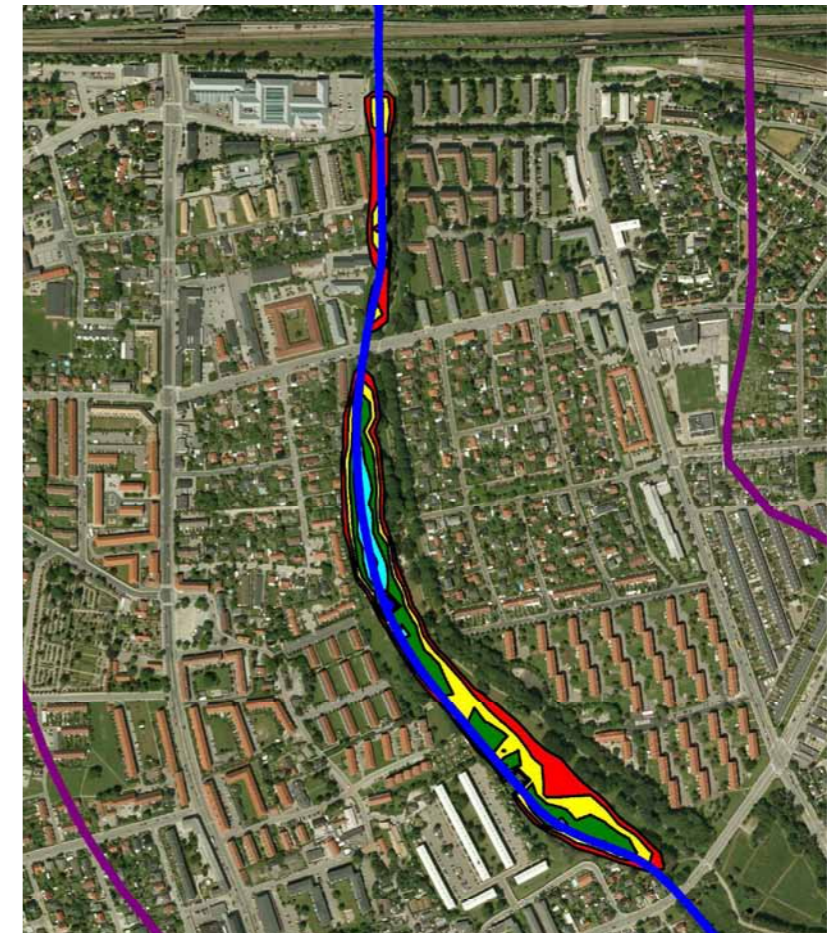
VAND

Sommermedian afstrømning

Årsmedian afstrømning

Median maksimum afstrømning

Afvandingsmæssige konsekvenser

På hele delstrækningen løber åen i en grøn kile igennem Vigerslevparken med et gennemsnitligt fald på ca. 0,45 ‰, hvilket er betydeligt lavere end for delstrækning 4. Nedstrøms for Landlystvej er bunden i Harrestrup Å ca. i kote 0,2 m og faldet af vandløbet mod Kalveboderne er svagt. Vandstanden er på resten af strækningen derfor stærkt afhængig af vandstandsforholdene i Kalveboderne og der kan optræde perioder med stuvning eller indadgående vandstrømning ved stigende vandstand i Kalveboderne.

For de tre scenarier (medianmaksimum-, årsmedian- og sommermedian vandføring) ser fugtighedsforholdene nogenlunde ens ud, dog er der i medianmaksimum-scenariet områder med sump, som ved årsmedian- og sommermedian vandføring bliver til våde enge, og våde enge som bliver mindre fugtige eller tørre. I ingen af scenarierne er der vanddækkede områder på denne delstrækning.

Signaturforklaring

Afvandingsforhold - afstand til grundvand

	Vanddækket, < 0 m
	Sump, 0,25 m til 0,00 m
	Våd eng, 0,50 m til 0,25 m
	Fugtig eng, 0,75 m til 0,50 m
	Tør eng, 0,75 m til 1,00 m

NATUR

Biotop

På strækningen mellem Banedæmningen og Vigerslev Alle løber Harrestrup Å i et parklignende forløb, der især fra Landlystvej og nedstrøms breder sig ud og på en lang strækning udgør en relativt bred korridor. Den nuværende park er præget af store træer og klippede plæner og har et relativt højt plejeniveau. På trods af dette betyder det større sammenhængende areal og muligheden for at finde mindre uforstyrrede refugier at parken kan rumme et vist dyreliv. Der er som følge af parkens størrelse mulighed for at forbedre den som biotop for dyrelivet ved at ændre plejeniveauet for dele af den i retning af et mere ekstensivt niveau. Parken er meget besøgt og dette vil i nogen udstrækning være en begrænsende faktor i udvikling af et mere varieret dyreliv omkring Harrestrup Å på strækningen.

Harrestrup Å er som øvrige delstrækninger i Københavns Kommune også reguleret og flisebelagt og rummer derfor en begrænset fauna. Restaureringen af vandløbet med etablering af dobbeltprofil og en bred banket på størstedelen af strækningen vil i kombination med fjernelse af flisebelægningen og udlægning af sten og grus skabe en markant forbedret biotop. Dog skal forbedringen af de fysiske forhold i vandløbet suppleres med en forbedring af det hydrauliske regime og vandkvaliteten, hvilket bl.a. vil ske i forbindelse med de planlagte basinsledninger i henholdsvis Københavns Kommune og i Hvidovre Kommune.

Dyr

Parken rummer et relativt varieret dyreliv i form af fugle, insekter og enkelte større dyr som ræv pindsvin og egern. Ved at indføre en mere ekstensiv pleje kan der skabes områder med højere græs til gavn for især insekter og fugle. Harrestrup Å systemet rummer også en del flagermus arter, der kunne have gavn af at ældre beskadigede eller udgåede træer fik lov at blive stående i det omfang sikkerheden for parkens gæster tillader det. Ældre udgåede eller beskadigede træer kan rumme et rigt insektliv og desuden fungere som habitat for flagermus og visse fugle.

Etablering af dobbeltprofil, den generelle forbedring af de fysiske forhold og udvikling af grødesamfund vil forbedre forholdene for smådyrsfaunaen væsentligt og strækningen vil kunne fungere som opvækstområde for ørreder. Strækningen er dog til dels stuvningspåvirket og vil ikke kunne fungere som gydeområde for ørreder.

Planter

Restaureringen af Harrestrup Å vil medføre, at der bliver mulighed for at vandplanter kan gro på strækningen da den er relativt lysåben. Vandplanterne vil indfinde sig ad åre fra de opstrøms liggende strækninger, men for at fremme udviklingen udplantes der vandstjerne på udvalgte steder på strækningen. Etablering af vandstjerne vil fremme den fysiske variation og skabe levesteder for smådyrsfaunaen og fisk. Udynding i den kraftige buskvegetation langs vandløbet vil også fremme vandplanterne. Langs vandløbet vil der typisk indfinde sig gængse kantplanter som f.eks. lodden dueurt, bittersød natskygge, forglemmigøj, mjørdurt og grenet pindsvineknop. Mængden og udbredelsen af kantplanter vil dog afhænge af det plejeniveau, der skal fastsættes for banketter og skråninger af hensyn til afstrømningen i Harrestrup Å.

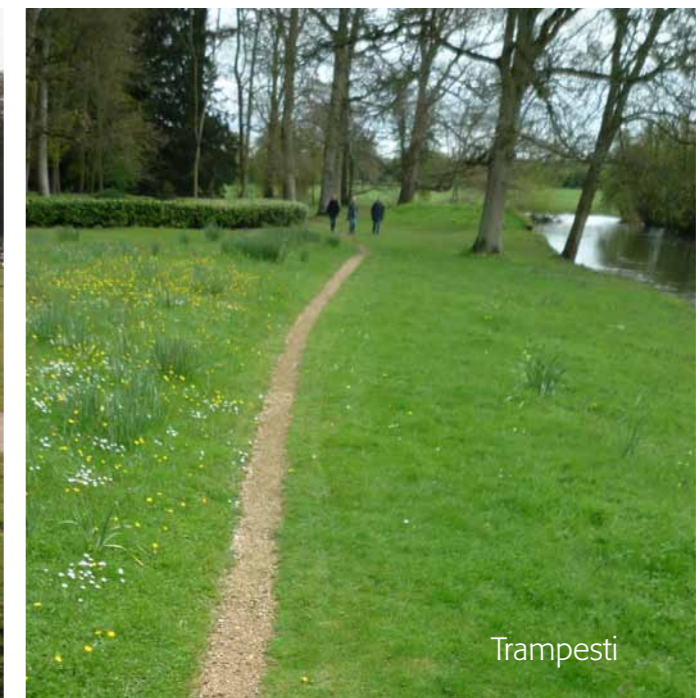
En del af parken er udlagt som eng og der blev i 1996 udsået engplanter. Restaureringen af Harrestrup Å vil ikke skabe væsentligt ændrede fugtighedsforhold på delstrækningen hvorfor der ikke vil ske et skifte i plantesammensætningen som følge af en sådan ændring. Udvikling i plantesamfundene skal altså ske gennem den fremtidige pleje, som bør gøres mere ekstensiv, hvor brugen tillader det

Naturoplevelse

Træbro ved vandet

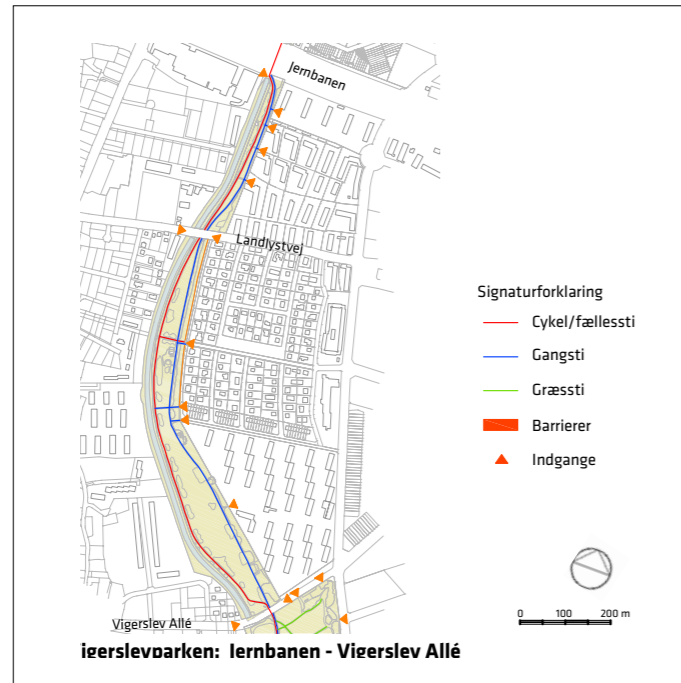
Trampesti

5a. Vigerslevparken, mellem jernbanen og Vigerslev allé

UDVIKLINGSPLAN

RUM

Trafikdiagram - Eksisterende forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Fremtidige forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Park

Harrestrup Ås profil bliver udvidet og suppleret med en banket på hele strækningen som åbner åen op for bedre adgang til vandet og synlighed til vandet fra hovedstien. Mest muligt af den nuværende beplantning og fortættede parkstemning bevares på denne strækning, men hegn fjernes og hække udtynnes langs åen. Ved de nye broer kan der skabes nogle nye lysninger i beplantningen på tværs af parkens lidt monotone, langstrakte forløb for at skabe forskel mellem små og større parkrum, at synliggøre de tværgående krydsningspunkter, samt at øge variation i dagslysforhold og dermed i vækstvilkår og bevoksning.

På den sydligste del af strækningen får åen et bredere vandspejl og dermed et mere synligt forløb både set fra Vigerslev Allé og fra parken. Hovedstien får et nyt forløb over mod krydsningen af Vigerslev allé og hæves på denne lavtliggende strækning op på en lav dæmning i kote 2,5 som resten af hovedstiens forløb. Dæmningen vil ikke fremstå synlig, men udformes som en naturlig del af ådalens skålprofil som her orienterer sig mod åen med bløde skråninger som indbyder til ophold ved vandet. Området får karakter af en klassisk landskabspark med en gennemgående åben græsplæne domineret af de eksisterende spredte fritstående træer.

I forbindelse med anlæg af bassinledningen i Vigerslevparken sker der ændringer to steder på denne delstrækning. I nord udvides det eksisterende bygværk på den østlige side af åen. Bygværket får en stilfærdig og anonym udformning og omgives mod nord og syd af buskads og nyplantede træer

Midt på delstrækningen ud for Heldbovej opføres et nyt bygværk i form af en mindre servicebygning på 4,5m x 4,5m og 4m i højden. Bygværket står henover et underjordisk anlæg med en diameter på 12m som har et antal dæksler hævet 20 cm op over fremtidigt terræn som hæves med op til 1,6m over det eksisterende terræn. Det nye bygværk får en hævet og synlig placering på en ny bakke midt i det smalle og langstrakte parkrum. Det foreslås at udforme bygværket som et smukt og synligt anlæg med en arkitektonisk bearbejdet pavillon som kan få en naturlig funktion i parken. Bakken udformes med frie former så det følger sig så naturligt som muligt til ådalens langstrakte rum og bakken beplantes med buskads og træer for delvist at sløre det nye anlæg.

Byrum

Med åens nye profil og fjernelse af hegn og udtynding af buske/hække bliver vandspejlet mere synligt set fra Landlystvej og en attraktion på denne rolige vej, som kan blive en god indgang til Vigerslevparken. Broen over åen kan synliggøres i gadebilledet med et tydeligt værn og et belægningskifte, der samtidig markerer stiernes krydsning af vejen på dette sted. Syd for vejen placeres et nyt opholdssted eksempelvis med trin ned til vandet som fanger solen og vil indbyde til ophold.

Umiddelbart syd for Vigerslev Allé vil den kommende København-Ringsted jernbane blive anlagt på en dæmning/lav bro over Harrestrup Å. Orienteringen i gaderummet vil derfor være mod nord ind i parken og opholdskvaliteten vil naturligt findes ved at søge lidt ind i parken i den åbne parkkant mod vejen.

Forbindelser

Hovedstien får forbedret den visuelle kontakt til vandet og turen langs med stien vil blive mere varieret og oplevelsesrig end i dag.

Tre nye enkle træbroer placeres over de eksisterende rørledninger, som krydser åen for derved at skjule dem, men hovedsagligt for at forbinde Vigerslevparken til Hvidovre siden og giver bedre forbindelse på tværs.

En trampesti langs åen giver tæt adgang til vandet og forbinder de forskellige opholdssteder som er placeret langs med vandet i et samlet varieret forløb. På strækningen syd for Lykkebovej foreslås det at stien udformes som et opholdsareal på en træbro langs med vandet som forbinder den nye bro i den ene ende og et sti til legepladsen ved Lykkebovej i den anden ende.

Aktivitet

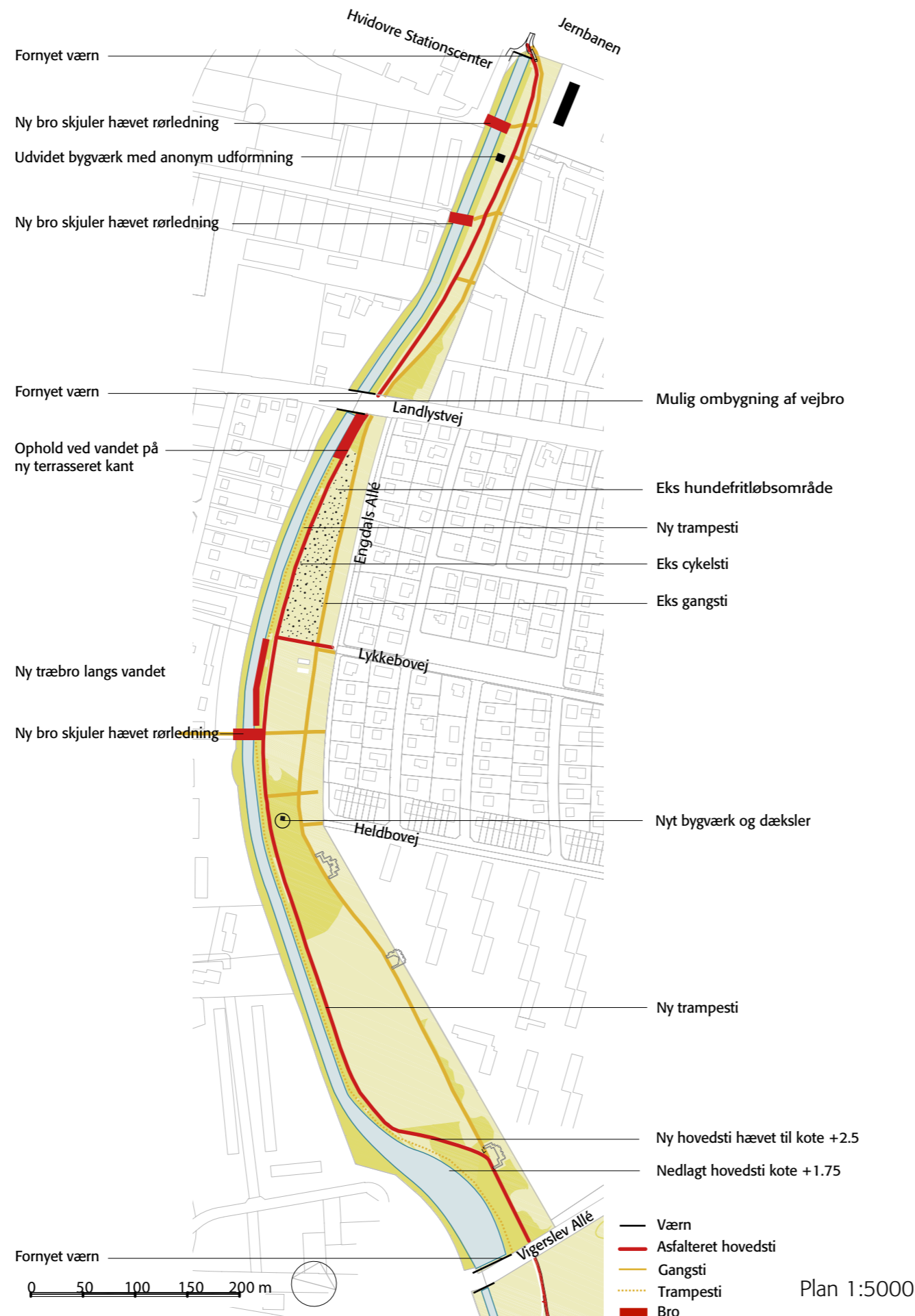
Parkens nuværende funktioner bliver suppleret med nye opholdsaktiviteter langs vandet. Ved Landlystvej er det i form af et terrasseret og belagt areal med karakter af en bypark. Området vil sammen med Landlystvej som er en del af Park Allé cykelruten være et mødested, der tiltrækker liv og dermed skaber tryghed og kan fungere som en port til parken, der kan tiltrække både lokale og forbydere.

Syd herfor er der et hundefriløbsområde som bruges flittigt af lokale dagen igennem. Ved Lykkebovej vil træbroen over og langs vandet sammen med legepladsen være et roligt, lokalt opholdsrum til leg og kontakt med vandet og naturen. Mod syd danner et areal med fælledgræs en forlængelse af det naturlige.

Det store areal med brugsplæne i den sydlige ende af området er et klassisk parkområde med uformelt boldspil, leg og ophold på græsset.

Det foreslås at give det nye bygværk ud for Heldbovej en dobbelt anvendelse som et rekreativt anlæg med en funktion, eventuelt som en pavillon der kan give læ i regnvej. Den cirkulære flade omkring pavillonen med en diameter på 12m som ligger over det underjordiske bygværk kan udformes som en fast belagt opholdsplads eller picknickområde og de hævdede dæksler kan omdannes til siddeplante.

TRAFIKDIAGRAM

FORMIDLING

Medejerskab

De nye broforbindelser på tværs af Harrestrup Å vil fjerne den nuværende barrierevirkning og binde kvartererne bedre sammen på tværs af kommunegrænsen. Der er potentiale for at samarbejde med både Hvidovre Stationscenter og boligområderne i Hvidovre om, hvordan man kan skabe bedre overgang mellem åen og disses arealer.

Oplevelse

Delstrækningen byder på gode muligheder for at komme tæt på vandet i en række forskellige, uformelle opholdssteder som hver især kan tiltrække forskellige brugere. Den nordlige strækning ned til landlystvej har skovkarakter med små lysninger. Herefter følger en strækning med naturpræget engkarakter for i syd at gå over i et mere plejet parkområde.

Synlighed

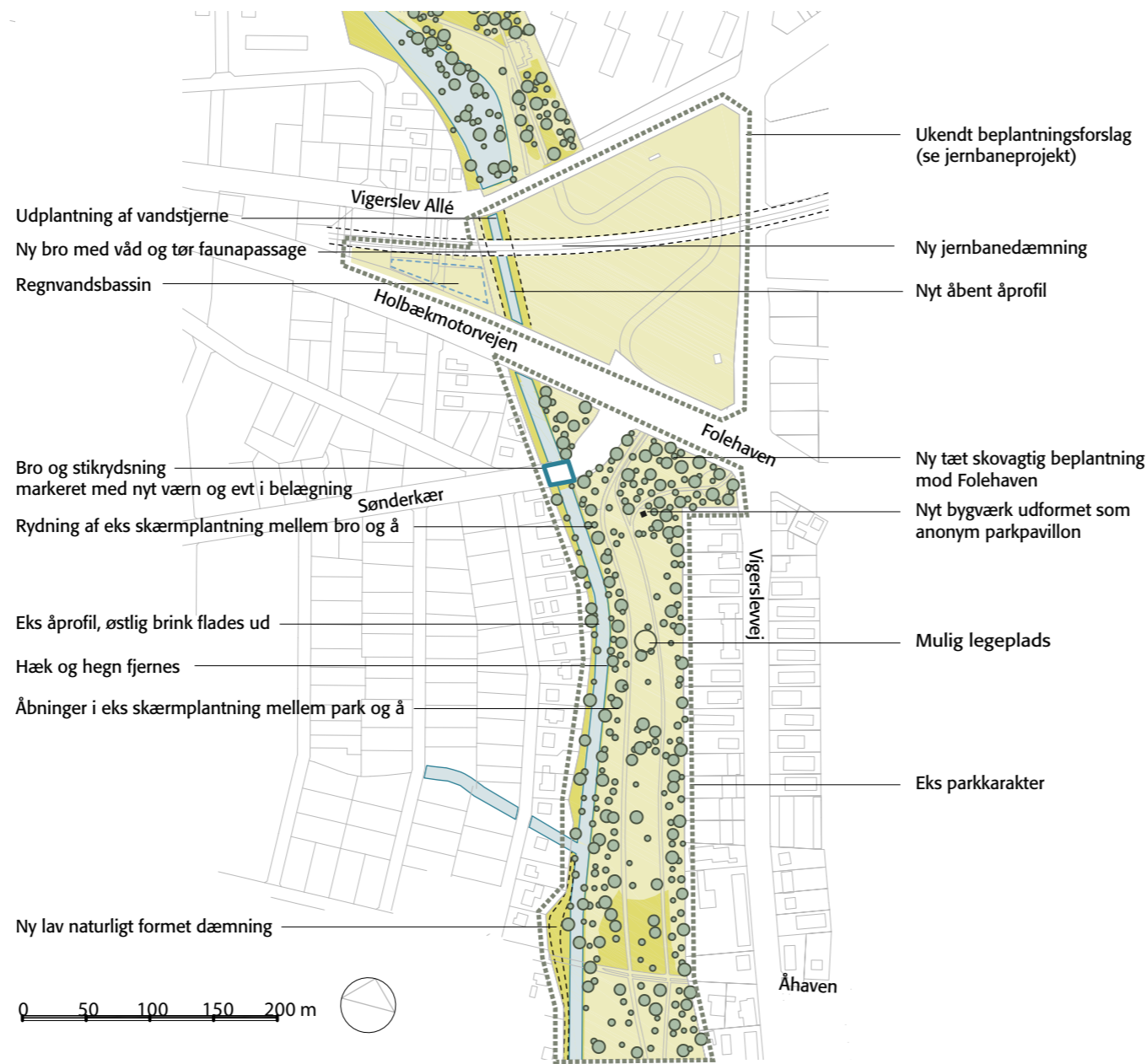
Brugere som benytter hovedstien vil få flere skiftende oplevelser undervejs. Der vil være en større kontrast mellem forskellige rum og naturoplevelser og bedre visuel kontakt til åen, som i syd vil få et udvidet vandspejl. Stien vil følge åens forløb tæt på hele denne strækning, hvilket vil gøre det nemmere at orientere sig.

Mod Vigerslev Allé vil en åben parkkant med fritstående træer indbyde de forbi-passerende og skabe større tryghed både på vejen og i parken.

Den blå port på Landlystvej og det terrasserede opholdsareal ved åen bliver et pejlemærke og oplagt adgangsvej til denne strækning af Vigerslevparken.

5b. Vigerslevparken, mellem Vigerslev Allé og Åhaven

OVERSIGTSPLAN

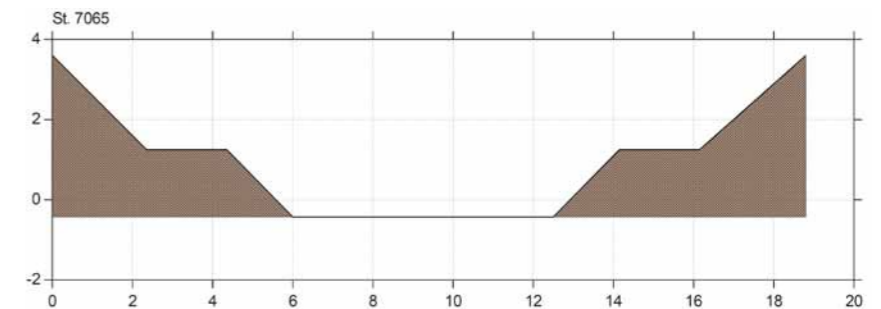
VAND

Å

Harrestrup Å er på denne delstrækning beliggende i en rørledning på ca. 115 m fra åens underløb af Vigerslev Allé til udløb igen nedstrøms for Holbækmotorvejen/Folehaven. Herfra og nedstrøms til Åhaven er Harrestrup Å igen åben, men den er på store dele mere eller mindre usynlig og utilgængelig på grund af hegn, buske og træer. Harrestrup Å er på denne delstrækning i Vigerslevparken ned til Åhaven beliggende forholdsvist terrænnært og således er vandspejlet "kun" mellem 1 og 2 m under det omgivende terræn. Det eksisterende cykelsti langs østside af Harrestrup Å er dog hævet i forhold til terræn i parken mod øst og fungerer derfor som et dige for de østligste arealer mod Harrestrup Å. Harrestrup Å er beliggende langs den vestlige side af Vigerslevparken, der på denne delstrækning varierer i oven bredde mellem 70 og 90 m. Den samlede længdemæssige udstrækning af Harrestrup Å er her ca. 600 m. Harrestrup Å er generelt ca. 4-5 m bred i bunden, og den er langsomt flydende med et ringe fald. Endvidere er bundkoten i Harrestrup Å på hele strækningen og videre til udløbet ved Kalveboderne beliggende under kote 0. Harrestrup Å er derfor på hele delstrækningen stuvningspåvirket som følge af vandstandsvariationer ved Kalveboderne.

Med baggrund i ovenstående foreslås det eksisterende tracé bevaret – både placering og tværsnit. Den nuværende flisebelagte bund fjernes dog på hele strækningen og bunden vil i fremtiden udgøres af den råjord, hvor der kan forventes at ville etablere sig vandplanter. Med henblik på at skabe en bedre kontakt mellem stjerne/parken og vandløbet anbefales der en udtynding af den nuværende busk- og træbeplantning langs den østlige brink, der samtidig flades mere ud i forhold til terræn mod øst i Vigerslevparken. Det betyder, at der ved store afstrømninger kan forekomme vand på terræn, dog ikke længere ind end den eksisterende cykelsti, svarende til 10-15 m.

Banedanmark er ved at projektere den kommende udvidelse af strækningen København-Ringsted. Den nye jernbane skal krydse Harrestrup Å i den lille del af Vigerslevparken mellem Vigerslev Allé og Holbækmotorvejen/Folehaven. I den forbindelse etableres der for banen en ny lav bro, der krydser Harrestrup Å som åbnes på den ca. 100 m lange strækning mellem Vigerslev Allé og Holbækmotorvejen. Det fremtidige profil af Harrestrup Å vil være et dobbeltprofil, der tilgodeser både de afvandingsmæssige interesser og de biologiske interesser. Der etableres et relativt bredt dobbeltprofil, der vil have en bundbredde på 7 m i det første profil og et andet profil med en bredde på ca. 14 m. På denne banket vil der være mulighed for "tør" faunapassage, da banketten først oversvømmes ved afstrømninger over medianmaksimum.

Sommermedian afstrømning

Årsmedian afstrømning

Median maksimum afstrømning

Regnvand

HOFORs planlagte bassinledninger langs åen forudsætter, at det nuværende kloakeringsprincip i store træk bibeholdes i oplandene til de to ledninger. Det betyder, at HOFOR ikke planlægger at fraseparere regnvand i disse oplande, hvilket ikke udelukker at regnvandet kan håndteres lokalt i mindre delområder.

Spildevand

Fra Københavns Kommune er der et enkelt overløb til åen, mens der fra Hvidovre Kommune er to udløb fra fælleskloakken. Alle tre overløbsbygværker aflaster via korte udløbsledninger, og der ligger derfor ingen større bygværker i åbrinkerne. Udløbene bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

Hvidovres overløbsbygværker på strækningen er placeret ved Sønderkær og Vestkærs Allé. Samlet set aflastes der ca. 17 gange og 63.000 m³ årligt fra disse udløb, hvilket bliver reduceret til ca. 3 overløb og 13.000 m³ ved udgangen af 2014.

HOFOR har også et overløb ved Sønderkær, hvorfra der aflastes ca. 13 gange og 7.000 m³ årligt. HOFOR planlægger at bibeholde dette udløb, men efter etablering af den nye bassinledning langs åen, vil overløbet kun træde i kraft ved meget kraftige skybrud.

Umiddelbart syd for vejbroen over Harrestrup Å, krydses åen af en rørbro, der forbinder afløbssystemerne i Hvidovre og København. I forbindelse med Hvidovres planlagte udbygning af fælleskloakken langs åen, bliver denne forbindelse sløjftet. Selve rørbroen vil dog muligvis blive bibeholdt i tilfælde af, at det på et senere tidspunkt skulle vise sig hensigtsmæssigt at genetablere forbindelsen.

Klimatilpasning

Etableringen af bassinledninger på begge sider af åen udgør et væsentligt skridt i retning af klimatilpasning af åen og de tilstødende områder. På begge sider af åen vil de største vandmængder i fremtiden generelt blive udledt længere nedstrøms, eksempelvis ved Åmarken station. Dermed vil de maksimale vandføringer og risikoen for oversvømmelse på den opstrøms del af åen vil blive væsentlig reduceret i forhold til i dag.

Afvandingsmæssige konsekvenser

På hele delstrækningen løber åen i en grøn kile igennem Vigerslevparken med et gennemsnitligt fald på ca. 0,45 ‰, hvilket er betydeligt lavere end for delstrækning 4. Nedstrøms for Landlystvej er bunden i Harrestrup Å ca. i kote 0,2 m og faldet af vandløbet mod Kalveboderne er svagt. Vandstanden er på resten af strækningen derfor stærkt afhængig af vandstandsforholdene i Kalveboderne og der kan optræde perioder med stuvning eller indadgående vandstrømning ved stigende vandstand i Kalveboderne.

For de tre scenarier (medianmaksimum-, årsmedian- og sommermedian vandføring) ser fugtighedsforholdene nogenlunde ses ud, dog er der i medianmaksimum-scenariet områder med sump, som ved årsmedian- og sommermedian vandføring bliver til våde enge, og våde enge som bliver mindre fugtige eller tørre. I ingen af scenarierne er der vanddækkede områder på denne delstrækning.

5b. Vigerslevparken, mellem Vigerslev Allé og Åhaven

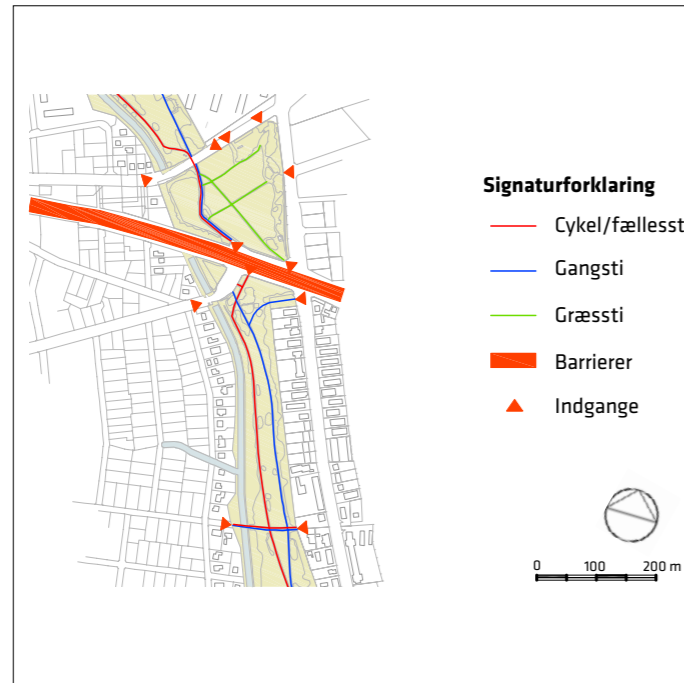
UDVIKLINGSPLAN

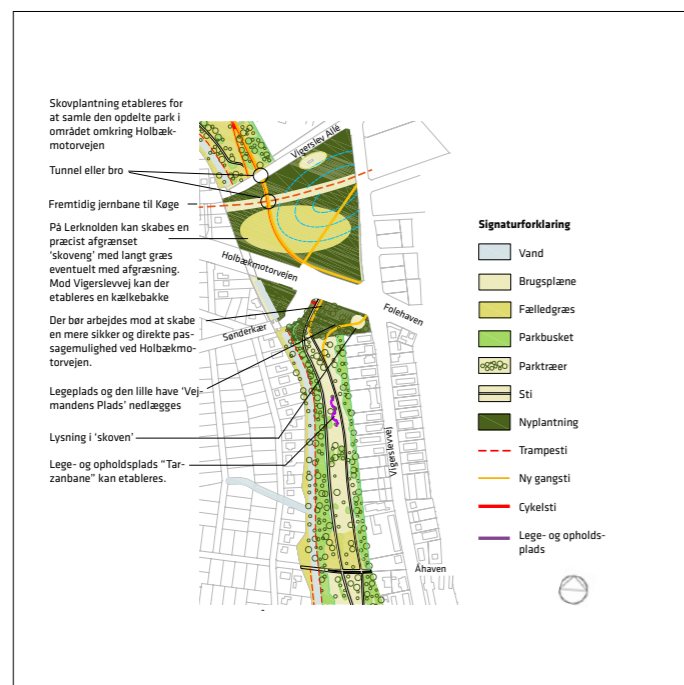
NATUR

RUM

Trafikdiagram - Eksisterende forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Fremtidige forhold
Diagram fra gældende udviklingsplan

Biotop

Harrestrup Å løber på strækningen mellem Vigerslev Allé og Åhaven i kanten af en bred del af Vigerslevparken. Det grønne område består hovedsageligt af højere græs med slåede stier i gennem. Der går dog en cykelsti igennem det åbne grønne område. I kanten af området står der højere træbevoksning. Restaureringen af Harrestrup Å vil dog ikke medføre væsentligt ændrede fugtighedsforhold, der kan påvirke det grønne områdes plantesamfund og da der allerede sker en relativ ekstensiv pleje vil der ikke være basis for større ændringer her. En flytning af cykelstien til kanten af området vil dog kunne binde det grønne område bedre sammen og f.eks. tillade fugle på engen at søge føde mere uforstyrret.

Harrestrup Å er reguleret og flisebelagt og rummer kun en sparsom smådyrfauna, men fungerer som en spredningskorridor. Restaurering af vandløbet med fjernelse af fliserne og en forbedring af de fysiske forhold, vil dog gøre vandløbet egnet til at huse en langt mere varieret smådyrfauna og fungere som opvækstområde for ørreder.

Etablering af nye fladere skråningsanlæg vil også tilføre strækningen nye habitater for dyr og planter, der lever i overgangszonen mellem det våde og det tørre.

Dyr

Restaurering af Harrestrup Å i kombination med den væsentlige reduktion af spildevandsoverløb vil tillade en mere varieret smådyrfauna, hvor rentvandsarter som vårflyver og døgnflyver vil indfinde sig. En forbedring af de fysiske forhold og vandkvaliteten vil også medføre at ørreden kan indfinde sig på strækningen. Strækningen er dog stuvningspåvirket og vil ikke kunne fungere som gydeområde for ørreder.

Det grønne område er et meget velegnet levested for insekter, hvor også mange fugle vil søge føde. Træerne i kanten af området sørger samtidigt for skjul til disse.

Planter

Restaureringen af Harrestrup Å vil medføre, at der bliver mulighed for at vandplanter kan gro på strækningen da den gennem restaureringen gøres mere lysåben. Vandplanterne vil indfinde sig ad åre fra de opstrøms liggende strækninger, men der udplantes vandstjerne for at fremme udviklingen. Vandstjerne vil fremme den fysiske variation og vil kunne fungere som levested for smådyrfaunaen og fisk.

Langs vandløbet vil der typisk indfinde sig gængse kantplanter som f.eks. lodden dueurt, bittersød natskygge, forglemmigej, mjødukt og grenet pindsvineknap. Mængden og udbredelsen af kantplanter vil dog afhænge af det plejeniveau, der skal fastsættes for banketter og skråninger af hensyn til afstrømningen i Harrestrup Å.

Park

I forbindelse med udførelse af den kommende Ringstedbanen på Lerknolden åbnes Harrestrup Ås lukkede profil og der etableres et regnvandsbassin så vandelementet bliver en synlig del af området. Lerknolden bliver dog meget opdelt af Ringstedbane og belastet af støj fra både banen og især motorvejen. Opholdskvaliteter vil derfor orientere sig mod de omgivende parkrum mod nord og syd i Vigerslevparken og i øst i Kulbanevejs grønne arealer.

Syd for Holbækmotorvejen/Folehaven er Vigerslevparken et skovagtigt område. Denne skovkarakter trækkes helt op til Holbækmotorvejen /Folehaven ved nyplantning på dette forholdsvis åbne areal. Omvendt holdes området Sønderkærs krydsning af åen mere åbent ved at rydde i bunden så der er en lysning på dette sted. Med en udjævning af brinkerne og fjernelse af hegn og buske langs åen vil vandet blive et meget synlig og karaktergivende træk på denne strækning.

I forbindelse med anlæg af bassinledningen i Vigerslevparken opføres et nyt bygværk syd for Folehaven i form af en mindre servicebygning på 4,5m x 4,5m og 4m i højden. Bygværket står henover et underjordisk anlæg med en diameter på 16m som har et antal dæksler hævet 20 cm op over fremtidigt terræn som hæves med op til 1m over det eksisterende terræn. Det foreslås at bygværket får en stilfærdig og anonym udformning. Det nye bygværk får en forholdsvis skjult placering omgivet af buskads og nyplantede træer og vil stå i uklippet fæledgræs som vil sløre indtrykket af de hævede dæksler på terræn.

Byrum

Fra Sønderkær er det muligt at se Harrestrup Å på begge sider af vejen især når man kommer i retningen fra Københavns Kommune og oplevelsen bør fremmes mest muligt. Broen over åen kan synliggøres i gadebilledet med et tydeligt værn og eventuelt et belægningsskifte. Adgangen til trampestierne på begge sider åen i sydlig retning kan udformes med brede trapper og ramper som kan bruges til ophold og leg hvor man kan komme helt ned til vandspejlet. Her er der forholdsvis stille og orienteringen mod solen vil gøre det til et lunt sted at opholde sig.

Forbindelser

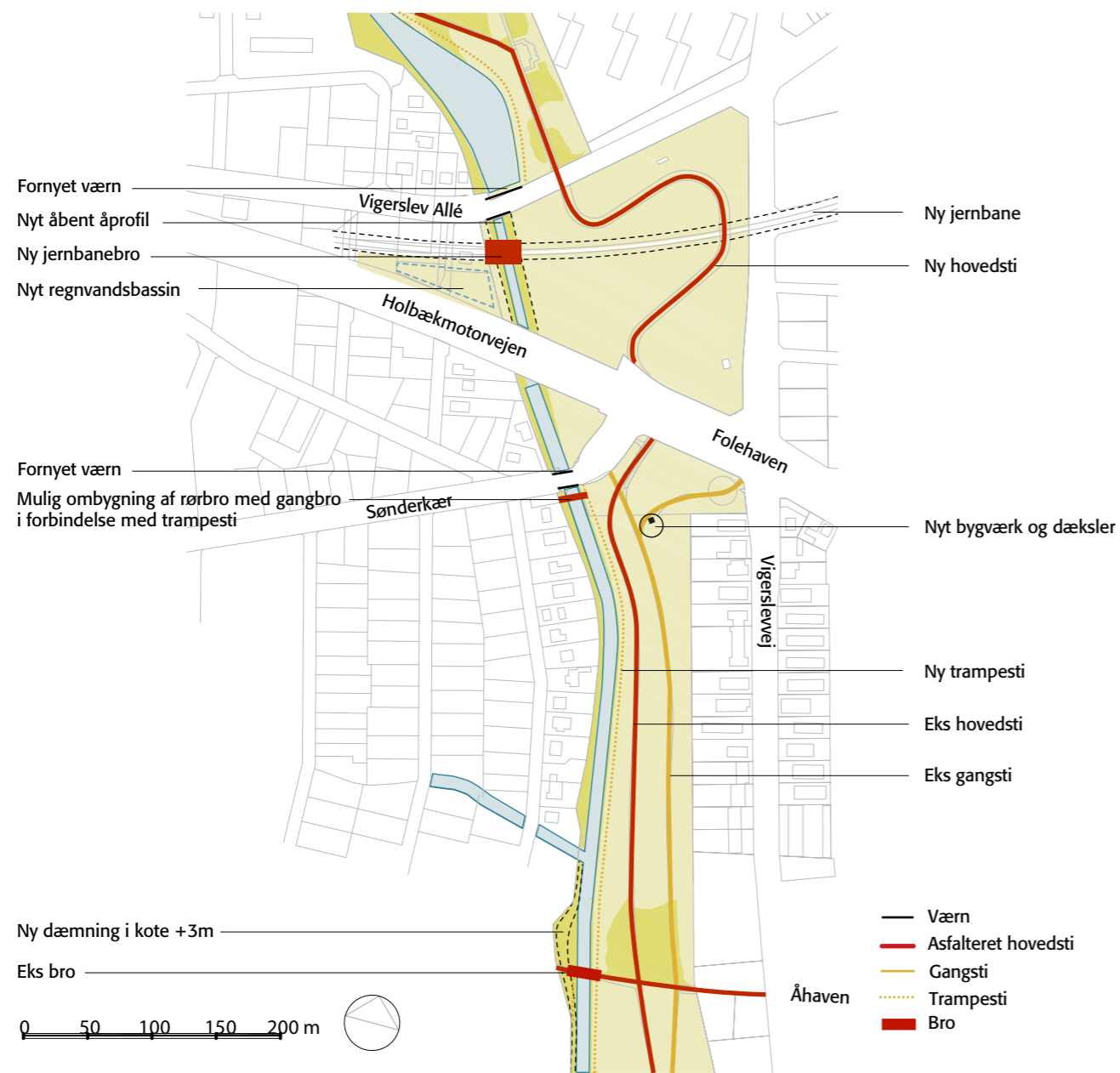
Den nye hovedsti over Lerknolden vil blive ledetråden for de bløde trafikkanter igennem et uoverskueligt areal. Hovedstiens krydsning ved Holbækmotorvejen bør markeres tydeligere i belægningen så især cyklister let opfatter hvordan de skal komme gennem krydset. Den første del af hovedstiens forløb mod syd ind i Vigerslevparken kan eventuelt markeres med belysning eller andre fysiske elementer så det er lettere at orientere sig for nye brugere af stien.

Ved en eventuel ombygning af rørbroen umiddelbart syd for Sønderkærbroen kan rørbroen omdannes til en gangbro som supplement til den forholdsvis smalle Sønderkærbro som kun har fortov i én side. En ny gangbro vil give en mere direkte og synlig adgang til trampestierne på begge sider af åen som starter på dette sted og fortsætter sydpå.

Aktivitet

Strækningen rummer ikke meget i form af programmerede aktiviteter og den største tiltrækning er nærheden og bevægelsen langs åen på trampestierne.

TRAFIKDIAGRAM

FORMIDLING

Medejerskab

Den kommende Ringstedbane udarbejdes af banestyrelsen og retableringen af området sker i samarbejde med Københavns Kommune

Oplevelse

Den nyåbnede Harrestrup Å på Lerknolden betyder at man nu kan se åens samlede forløb og at man i det fragmenterede rum trods alt kan orientere sig i forhold til åen. Sænkningen af brinker på reste af åens profil betyder at en ny naturtype vil brede sig og at man vil opleve flere naturværdier i tilknytning til vandet.

Synlighed

Fra tog og motorvej opleves området i høj fart. Den tætte beplantning vil give oplevelsen af en grøn port. Sønderkær er indgangen til Vigerslevparken i sydlig retning og synlighedsrelsen af vandet bliver dens kendetegn.